

Kari Levola: Unisieppari (Tammi, 2007)

Aleksi on omissa oloissaan viihtyvä poika, jonka luokalle tulee kiehtova Emilia. Emilia saa Aleksin kiinnostumaan unista ja siitä, miten niitä voisi muistaa. Samalla kun unien maailma avautuu Aleksille, alkaa muukin maailma tunteineen ja kokemuksineen avartua. Levola kirjoittaa yksinäisyydestä ja yhteyden löytämisestä tuntuvasti.

Kenelle? Unisiepparista kiinnostuu vaivatta niin nuori kuin aikuisempikin lukija.

UNIA JA UNELMIA

Olin iltamyöhään kuunnellut Emilian tuomaa levyä. "It's Oh So Quiet" oli uskomaton, tai hauska, koko levy oli hyvä, mutta paras minusta oli "I miss you". Siinä oli haitaria ja rumpuja ja Björkin ihmeellinen ääni, jonka olin kuullut jossain ennenkin, mutta en ollut kuunnellut. Niin ja unia, tai unelmia: "And if you believe in dreams/or what is more important/ that a dream can come true/ I will meet you." (s. 131.)

Kuuntele Björkin kappale *It's Oh So Quiet*, ja anna sen viedä omien unelmiesi äärelle. Kirjoita tajunnanvirtaa koko kappaleen ajan, ja vielä sen jälkeenkin vaikkapa viisi–kymmenen minuuttia. Tajunnanvirta tarkoittaa sitä, että kirjoittaa paperille tietyn ajan suodattamatta kaikkea, mitä vaan sattuu mieleen juolahtamaan, nostamatta kynää lainkaan paperista. Pidä pieni jaloittelutauko ja tee sama vielä kappaleen *I miss you* kanssa. Vertaile, miten kappaleen tunnelma vaikutti mieleen tuleviin asioihin. Lue tekstisi itsekseksi läpi ja katso, löytyykö niistä joitakin kohtia, virke tai vaikkapa sanapari, josta tekisi mielesi jatkaa eteenpäin jotain aivan uutta tekstiä.

IT'S OH SO QUIET

Menin ja tuln siis nykyään aina kävellen, usein pipo päässä vielä keväälläkin, sillä se piti korvanappikuulokkeet hyvin paikoillaan. Kuuntelin aina yhtä ja samaa CD:tä, kunnes tuln siitä täyteen. Nyt minulla oli menossa Keane jo toista viikkoa. (s. 7.)

Unisiepparissa Aleksi kuuntelee musiikkia kotona, koulumatkoilla ja melkein aina. Kirjassa vilahtelee bändien ja biisien nimiä, kuten Keane ja Björk. Kirjassa Björkin levy **Post** on hyvin merkityksellinen, ja erityisesti levyn kappale *It's Oh So Quiet*. Etsi käsiisi levy, josta löytyy tuon kappaleen sanat. Kokeile kääntää sanat suomen kielelle. Vertaile englannin- ja suomenkielistä laulutekstiä toisiinsa. Miten kielen kääntäminen vaikuttaa tekstin tunnelmaan? Voit kokeilla samaa myös jonkin muun vieraskielisen laulutekstin kanssa.

MITÄ VAAN

”Aleksi! Sinun piti olla kirjoittamassa esitelmääsi hämähäkeistä!” Kirkas valo häikäisi, minä lähdin kiipeämään ylemmäs, ihan katonrajan hämärään. Silloin näin ylimmäisellä ikkunalaudalla ihan pieniä hämähäkkejä. Ne nukkuivat vieretysten. Mutta niillä oli minun kasvoni. Olivatko ne minun poikasiani? Ryntäsin kiireesti ikkunalaudalle, heilautin itseni verkonsäikeellä kuin liaanilla.

Aloin peitellä hämähäkkejä. Minun peräpäästäni alkoi tulla uutta seittiä! Se oli ehkä vähän noloa, kun rinnakkaisluokan pojat alhaalla näkivät ja alkoivat hirtua. Mutta minä en välittänyt, aloin kutoa seitistä peittoa, joka suojaisi. Äidinkielenopettaja alkoi alhaalla pomppia tasajalkaa, se nappasi poikien laahaamasta pahvilaatikosta mötikän. ”Aleksi, tule heti alas!” opettaja kiljui. ”Jos sinä et muuten tule, minä heitän sinua tällä hymypoikapatsaalla!” (s. 34–35.)

Ja siihen Aleksi heräsi! Unissa voi tapahtua mitä vaan – voi vaikka muuttua hämähäkiksi. Usein uniin siivilöityy jotain edellisen päivän tai viikon tapahtumia, mutta niihin sekoittuu myös ihan mitä tahansa. Unien lait ovat aivan omanlaisensa.

Keksi ja kirjoita unia! Jotta asiat sekoittuisivat mahdollisimman kummallisiksi yhdistelmiksi, keksi ensin nopeasti vaikkapa kaksikymmentä mitä tahansa, pientä ja suurta, outoa, tavallista tai hullunkurista substantiivisia ja adjektiivisia. Yhdistele niistä mahdollisimman epätavallisia sanapareja, kuten pumpulinen juomalasi, jäinen purjevene, silkkipaperinen kaivinkone, peltinen lakana, muovinen maailmankaikkeus, näkymätön koulureppu. Kirjoita uni, joka alkaa siitä, että olet matkalla jonnekin. Millä matkustat? Kenen kanssa? Mitä näet matkan varrella? Miltä maisema näyttää? Mikä mahtaa olla määränpäysi?